

LA NOSTRA HISTÒRIA JA ESTAVA ESCRITA

Les cròniques marcianes, de Ray Bradbury.

Categoria E / Modalitat E.1

Literatura catalana – GESO 2

A totes les persones que es puguin sentir identificades amb aquest escrit, privades o no de llibertat.

En especial, a la meva germana Montse. (Pere)

Com sempre, a la meva neboda Ainhoa. (Jose)

0. Introducció

Després d'haver llegit aquesta obra, ens agradaria fer un paral·lelisme amb la vida que coneixem a l'actualitat, i també amb la nostra història, per adonar-nos dels interessos totalment egoistes de l'ésser humà en situacions quotidianes i en diferents àmbits. El llibre que hem llegit parla de Mart, però també podria fer referència a la Terra, al nostre món, i fins i tot als murs que ens tanquen i separen de la societat, que formen part de la nostra història.

Per aquest motiu hem seleccionat un seguit de temes que Ray Bradbury tracta durant el llibre i que nosaltres hem volgut emmirallar amb el món actual: el que viu fora de les estructures inculcades i el que està a la frontera de la realitat, on nosaltres vivim.

En aquest treball farem referència a temes com la colonització, l'esclavitud, la soledat, la depressió, les presons, l'aïllament, les

dependències emocionals i físiques, les imposicions dels altres, la por, el desconeixement o la ignorància. Totes aquestes temàtiques apareixen a l'obra que hem llegit, però també estan ben presents al nostre voltant.

1. La colonització

Al llibre

Des del començament, ja al primer capítol, ens adonem de la necessitat d'expansió, domini i colonització dels terrícoles, degut a la massificació de l'espai que ocupen i l'excés de consum innecessari. L'armament amb què s'amenacen els uns i els altres, és clar, no ajuda.

Quan l'Spender arriba a Mart, se n'adona, en la tercera missió, després d'haver fracassat en les dues primeres, que els marcians estaven més adaptats i connectats amb el seu entorn i la natura. De fet, té clar que es tracta del seu territori. Al final decideix eliminar als seus companys perquè no cometin els mateixos errors que amb la Terra.

Al món

Els humans no respectem el que ens envolta i, davant la més que probable destrucció de la terra, anem a buscar altres planetes on viure, independentment de si estan habitats per altres éssers vius.

Al llarg de la història, l'ésser humà ha viatjat per molts motius, però principalment per poder descobrir, obrir nous horitzons, rutes comercials, o per expandir-se de les seves fronteres i dominis. Pensem en quan Cristòfol Colom, amb la subvenció del reis catòlics i buscant noves rutes

per anar a les Índies, es va trobar a les Amèriques. Juntament als portuguesos i anglesos, es va apropiat de tot els que els envoltava.

Mai van respectar les formes de viure ni la cultura, arribant a destruir-ho tot, i imposant una religió i un estil de vida. Abans d'aquella època hi havia altres civilitzacions com la Romana, que van conquerir gran part d'Europa, d'Àfrica i del Mitjà Orient.

També, al llarg dels anys hem sigut creadors de grans guerres; creiem ser superiors i duem altres races a l'exili o, fins i tot, a l'esclavitud.

La nostra història

Quina és la nostra història? D'on venim? Ja ho hem explicat: les societats occidentals actuals són hereves de la colonització. Això ens hauria de fer pensar en revisar el passat. No per canviar-lo, sinó per aprendre'n.

Ens podríem preguntar, també, d'on venen moltes institucions creades fa molts anys i que avui encara existeixen. Qui va idear les presons? D'on venen? Cap a on van?

2. Esclavitud: la fugida

Al llibre

En aquesta ocasió hem seleccionat un fragment textual del llibre per veure com es mostra l'esclavitud.

- *Ho has sentit?*
- *Què?*
- *Els negres, els negres!*
- *Què passa amb els negres?*

- *Foten el camp.*
- *Què vols dir amb això de “foten el camp”? Com vols que se’n vagin?*
- *Anant-se’n. Se n’aniran. Se n’estan anant ja.*
- *Quants?*
- *Tots i cadascun dels d’aquí, els del sud!*
- *No.*
- *Sí.*
- *Si no ho veig... no m’ho crec pas.*
- *On se’n van? A l’Àfrica?*
- *A Mart.*
- *Vols dir el planeta mort?*
- *Exacte.*
- *No poden marxar, no poden fer-ho.*
- *Sembla mentida! Els hi han donat casa, treball, menjar...*
- *Ara se’n volen anar?*

Al món

Al llarg de la història hi ha hagut molts tipus d’esclavitud. Pels romans, per exemple, va ser un pilar. No oblidem l’època dels egipcis i els grecs, on es denigrava als esclaus, abusant-ne amb treballs gairebé forçosos, estant mal nodrits i sense poder dir res. La gent que era sotmesa vivia a països on no es respectava cap dret humà.

La llibertat de poder decidir és un dels tresors més ben preuats, però no tothom la té. Et fan creure que sí, i quan et rebel·les per la injustícia, sembla que siguis un desagraït.

La nostra història

Vam marxar de casa als 15 anys, cansats d'una esclavitud emocional, de carències afectives, de maltractaments físics i psicològics. Ens deien que no vàiem res i que no érem res. Afectats per aquesta situació, vam caure a l'esclavitud dels estupefaents, perdent la dignitat. Ens reprimia l'odi i la necessitat d'omplir aquella buidor. No enteníem res, i finalment vam acabar fent el que havíem odiat tota la vida.

3. Desfer-se del passat

Al llibre

Hem triat un fragment del llibre que representa aquesta necessitat de fugir del passat.

“Van venir-hi perquè tenien por o perquè no en tenien pas, perquè eren feliços o perquè no ho eren gens, perquè se sentien com els pelegrins o perquè no s'hi sentien gens ni mica. Abandonaven esposes dolentes o ciutats dolentes. Venien per desenterrar alguna cosa, per enterrar alguna altra.”

Al món

Les societats modernes arrosseguem fins a dia d'avui els nostres passats colonials, i tot el que això comporta: extermini, genocidi, mort. Portem a les esqueses tot el que els nostres avantpassats van fer. Però... ens dignem a recordar-ho? Som crítics amb el que arrossegueu les societats de les que formem part? O ens limitem a anar tirant sense mirar gaire enrere? Ens hem oblidat d'on venim?

La nostra història

Arrossegues el teu passat, res queda enrere; sorgeix com un malson, els esperits no et deixen anar, i com fidels gossos t'acompanyen a tot arreu. La mirada dels altres et castiga: com que has estat una vegada delinqüent, ho seràs tota la vida.

Desgraciadament, quan surts de la presó quedes totalment marcat o estigmatitzat. Hi ha una sèrie de circumstàncies que, tan si vols com si no, fan que quan tornes a la vida en llibertat sentis que encara ets entre murs. La mirada que rebem és aquesta: ets un delinqüent i mai faràs res per a evitar-ho, no tens capacitat per canviar, no portes res dins teu, no coneixes l'amor, etc. La pregunta sempre és quan trigaràs a tornar a entrar a presó. Totes aquestes persones et jutgen sense saber què has passat a la teva vida, quines problemes i situacions has viscut, les problemàtiques psicològiques creades per una societat que mira massa el que vas ser, i no el que pots arribar a ser. Pocs miren el potencial que tenim, i encara menys tenen en compte l'armilla de desconfiança que portem sempre a sobre. Tot el que duem ho ensenyem només a les persones que, de cor, veuen realment que som persones i no monstres.

4. Censura

Al llibre

Hem seleccionat un fragment de *Cròniques marcianes*:

“El nom d’Edgar Alan Poe? Tots els contes de terror o fantàstics, així com els del futur. Tots cremats, per una llei aprovada. Tot va començar sense que ningú se n’adonés. Van controlar les històries.”

Al món

La censura al món està molt present a l'actualitat: als mitjans de comunicació, a les institucions, a les xarxes socials... a la vida. Totes les dictadures al llarg de la història han començat de la mateixa manera: imposant que l'únic criteri vàlid és el seu, els del posseïdors de la veritat absoluta. <<Tinc la força de la raó!>>, et diuen. I no, el que volen és tenir raó a la força, que no és el mateix.

Un món en que es cremen llibres és lliure? Un món en el que s'empresona a gent per les seves idees és lliure? Un món amb lleis repressives és lliure?

La nostra història

Vam néixer a la dictadura franquista. Un cabdill per la gràcia de Déu va morir l'any 1975, i semblava que tot tornaria a la normalitat. "Llibertat", cridàvem pels carrers. Sonaven himnes en forma de cançons. Llibertat, llibertat, divina llibertat. 50 anys després, on ha quedat tot allò?

Lleis mordaces per tothom, excepte pels poderosos. I encara queda una de les pitjors repressions: la presó, l'únic sistema repressiu que no s'amaga de ser-ho, sempre recordant-te on ets i, sobretot, que els pertany. No pots expressar-te ni dir el que penses. Et posen barrots a l'ànima i murs als pensaments.